

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник ректора

проф. _____ І.П. Гладкий

« ____ » _____ 2013 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни «Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства»
(за вимогами кредитно-модульної системи навчання)

Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»

Напрямок підготовки – 6.030503 «Міжнародна економіка»

Робоча навчальна програма складена к.в.н., доцентом кафедри Міжнародної економіки Бабичем А. П. та к.е.н., асистентом кафедри Міжнародної економіки Сускою А.А. на основі освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» та навчального плану за напрямом підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка»

Рецензент

Завідувач кафедрою

доктор економічних наук, професор

Д.В.Бабич

Робоча навчальна програма розглянута та ухвалена кафедрою Міжнародної економіки
(протокол № ____ від «__» _____ 2013 р.)

Завідуючий кафедрою

доктор економічних наук, професор

Д.В.Бабич

Схвалено Радою (методичною комісією) факультету Управління та бізнесу
(протокол № ____ від «__» _____ 2013 р.)

Голова Ради (методичної комісії)

факультету Управління та бізнесу

доктор економічних наук, професор

І.А.Дмитрієв

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

«Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства»

(система змістових модулів)

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного потоку	Характеристика навчального процесу
Загальний обсяг – 3 кредитів Усього годин – 108 год. Усього змістових модулів – 12. Усього блоків змістових модулів – 3. Усього залікових модулів – 3. Один змістовий модуль – 6 – 12 год. Один заліковий модуль – 36 год. Усього аудиторних годин на тиждень – 3 год. (лекцій – 2 год., практ. заняття – 1 год).	Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво». Напрямок підготовки – 6.030503 «Міжнародна економіка». Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр. Кількість навчальних груп у потоці – 1. Лектор, відповідальний за курс – асистент Суска А.А.	Навчальна дисципліна – вибіркова Рік підготовки – 4. Семестр навчання – 8. Кількість годин: лекцій – 34; практичних занять - 17 самостійних робіт студентів (СРС) – 57. Модульний контроль (види контролю: усне опитування в ході лекцій, рішення розрахункових та ситуаційних завдань, модульні тестові завдання, захист рефератів). Підсумковий контроль: інтегрований іспит.

Предметом навчальної дисципліни є: процеси планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

2. Мета та завдання

Мета викладання дисципліни є формування системи знань і практичних навичок планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Завдання викладання дисципліни:

вивчення змісту процесів планування зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві;

вивчення методів планування проведення експортно-імпортних, інвестиційних і валютних операцій;

набуття навичок прогнозування та оцінки ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати: принципи стратегічного менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства з урахуванням культурологічних факторів, маркетингового механізму організації, регулювання, планування зовнішньоекономічною діяльністю вітчизняних підприємств;

Вміти: планувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства з точки зору правових та економічних аспектів її здійснення;

Мати уявлення: щодо головних тенденцій розвитку планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вступ

Місце дисципліни в системі економічних наук. Вступ до дисципліни планування зовнішньоекономічною діяльністю. Структура курсу. Теоретико-методичні особливості навчального процесу. Організаційно-методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Контроль знань і умінь за дисципліну. Література.

Блок змістових модулів (розділ) 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Змістовий модуль (тема) 1

Планування як функція управління ЗЕД підприємства.

Сутність і зміст планування як функції управління ЗЕД підприємства. Принципи планування ЗЕД. Види планування ЗЕД. Взаємозв'язок функцій планування з іншими функціями управління ЗЕД.

Змістовий модуль (тема) 2

Процес планування ЗЕД підприємства.

Планування ЗЕД підприємства як інтегрований процес взаємопов'язаних етапів. Встановлення цілей ЗЕД. Визначення стратегій ЗЕД підприємства та заходів щодо їх реалізації. Плани, проекти і програми як інструменти досягнення цілей і реалізації стратегій ЗЕД.

Змістовий модуль (тема) 3

Моделі стратегічного планування ЗЕД підприємства.

Модель планування ЗЕД за «стратегічними програмами» (на основі аналізу розриву між цілями і можливостями підприємства). Модель планування, що базується на врахуванні можливих ринкових переваг. Модель планування ЗЕД орієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності та іміджу підприємства.

Змістовий модуль (тема) 4

Основні завдання для самостійної роботи студентів за змістовими модулями 1,2,3.

1. Сутність та принципи планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
2. Основні види планування.
3. Функції планування ЗЕД.
4. Характерні риси сучасної системи планування зовнішньоекономічної діяльності.

5. Виробничо-структурні аспекти системи планування.
6. Етапи планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
7. Моделі планування ЗЕД.
8. Стратегії ЗЕД підприємства.

Теми рефератів.

1. Сучасні тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Стратегічне планування ЗЕД підприємства.
3. Механізм державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
4. Міжнародно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Перспективи зовнішньоекономічної діяльності розвинутих країн.
6. Індикативне планування – як елемент державного регулювання економіки.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 1,2,3 (заліковий модуль №1) здійснюється у формі модульного тестування, усного опитування в ході лекцій, рішення розрахункових та ситуаційних завдань, захисту рефератів .

Блок змістових модулів (розділ) 2 ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Змістовий модуль (тема) 5

Планування експортної діяльності підприємства.

Аналіз експортних можливостей підприємств. Аналіз стану та тенденцій розвитку зовнішнього ринку. Розробка стратегій виходу на зовнішній ринок. Типи організаційних структур та функції експортних відділів (служб) підприємства.

Змістовий модуль (тема) 6

Планування імпоротної діяльності підприємства.

Аналіз потреб підприємств в імпорті продукції (сировині). Аналіз ринку, вибір зарубіжних бізнес-партнерів. Розробка стратегій імпортних поставок. Організаційна структура і функції імпортних відділів (служб) підприємства.

Змістовий модуль (тема) 7

Особливості планування зустрічних зовнішньоторговельних операцій.

Аналіз можливості і необхідності зустрічної торгівлі для підприємства. Технологія планування зустрічної торгівлі. Особливості реалізації стратегій зустрічної торгівлі.

Змістовий модуль (тема) 8

Основні завдання для самостійної роботи студентів за змістовими модулями 5,6,7.

1. Аналіз експортних можливостей підприємств.
2. Функції експортних та імпортних відділів (служб) підприємства.
3. Оцінювання виконання зобов'язань з експортних та імпортних операцій.
4. Розробка стратегій імпортних поставок.
5. Аналіз необхідності зустрічної торгівлі для підприємства.
6. Особливості реалізації стратегій зустрічної торгівлі.
7. Аналіз вибору зарубіжних бізнес-партнерів.

Теми рефератів.

1. Організація планування експортно-імпортної діяльності
2. Показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
3. Методика розрахунку економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
4. Напрямки розвитку інформатизації, автоматизації в зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
5. Сучасні характерні риси міжнародних ринків.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 5,6,7 (заліковий модуль №2) здійснюється у формі модульного тестування, усного опитування в ході лекцій, рішення розрахункових та ситуаційних завдань, захисту рефератів .

Блок змістових модулів (розділ) 3 ПЛАНУВАННЯ ВИДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВ.

Змістовий модуль (тема) 9

Забезпечення організації планування ЗЕД підприємства.

Завдання і повноваження експортно-імпортних відділів (служб) підприємства. Типи організаційних структур відділів (служб) планування ЗЕД. Диференційна структура відділів (служб) планування ЗЕД. Матрична і проектна структури відділів (служб) планування ЗЕД. Підходи до формування організаційних структур планування ЗЕД підприємства.

Змістовий модуль (тема) 10

Інформаційно-аналітичне забезпечення планування ЗЕД.

Інформаційні потреби підприємства для планування ЗЕД. Інформаційна система планування ЗЕДП. Бази даних для планування ЗЕДП. Системи інформаційно-аналітичної підтримки планування ЗЕДП.

Змістовий модуль (тема) 11

Планування фінансово-економічного забезпечення ЗЕД.

Планування валютної діяльності підприємств. Планування інвестиційної діяльності. Планування кредитної діяльності.

Змістовий модуль (тема) 12

Основні завдання для самостійної роботи студентів за змістовими модулями 9,10,11

1. Завдання експортно-імпортних відділів (служб) підприємства.
2. Матрична структури відділів (служб) планування ЗЕД.
3. Проектні структури відділів (служб) планування ЗЕД.
4. Підходи до формування організаційних структур планування ЗЕД підприємства.
5. Інформаційна система планування ЗЕД.
6. Планування валютної діяльності підприємств.

Теми рефератів.

1. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Валютно-фінансові умови зовнішньоекономічної діяльності.
3. Валютно-фінансові умови при здійсненні операцій, що мають ознаки кредитування.
4. Відповідальність за порушення валютного законодавства України.
5. Міжнародні інвестиційні фонди та програми.
6. Кредитування зовнішньоекономічної діяльності.
7. Форми міжнародного кредитування підприємницьких проектів.
8. Інвестиційні процеси в зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
9. Техніка залучення кредитних ресурсів в зовнішньоекономічну діяльність підприємства.

Модульний контроль знань за змістовими модулям 9,10,11 (заліковий модуль №3) здійснюється у формі модульного тестування, усного опитування в ході лекцій, рішення розрахункових та ситуаційних завдань, захисту рефератів.

Заключення

Засвоєння студентами теоретичних та науково-практичних основ курсу «Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства» має велике значення для практичної діяльності майбутніх фахівців з міжнародної економіки, оскільки дає змогу підвищувати ефективність економічних структур на міжнародному рівні, правильно вирішувати проблеми планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

4. Розподіл змістових модулів за видами занять (за годинами та кредитами)

Таблиця 4.1

Назва змістового модуля	Усього на змістовий модуль (год./кред.)	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС (год.)
Блок змістових модулів (розділ) 1				
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ				
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА				
Змістовий модуль (тема) 1. Планування як функція управління ЗЕД підприємства.	10/0,28	4	2	4
Змістовий модуль (тема) 2. Процес планування ЗЕД підприємства.	10/0,28	4	2	4
Змістовий модуль (тема) 3. Моделі стратегічного планування ЗЕД підприємства.	10/0,28	4	2	4
Змістовий модуль (тема) 4. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3.	6/0,17	-	-	6
Усього за блоком змістових модулів (розділом)1	36/1,0	12	6	18
Блок змістових модулів (розділ) 2				
ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
ПІДПРИЄМСТВА				
Змістовий модуль (тема) 5. Планування експортної діяльності підприємства.	12/0,3	4	4	4
Змістовий модуль (тема) 6. Планування імпоротної діяльності підприємства.	10/0,28	4	2	4
Змістовий модуль (тема) 7. Особливості планування зустрічних зовнішньоторговельних операцій.	8/0,25	4	-	4
Змістовий модуль (тема) 8. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 5,6,7.	6/0,17	-	-	6
Усього за блоком змістових модулів (розділом)2	36/1,0	12	6	18
Блок змістових модулів (розділ) 3				
ПЛАНУВАННЯ ВИДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВ.				
Змістовий модуль (тема) 9. Забезпечення організації планування ЗЕД підприємства.	10/0,28	4	2	4
Змістовий модуль (тема) 10. Інформаційно-аналітичне забезпечення планування ЗЕД.	10/0,28	4	3	3
Змістовий модуль (тема) 11. Планування фінансово-економічного забезпечення ЗЕД.	10/0,28	2	-	8
Змістовий модуль (тема) 12. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 9,10,11.	6/0,16	-	-	6
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 3	36/1,0	10	5	21
Усього	108/3	34	17	57

Перелік тем практичних занять

Таблиця 4.2

№ практичного заняття	Змістовий модуль №	Назва практичних занять	Кількість годин	Обсяг навчального матеріалу (кредити)
1	1	Аналіз функцій планування як складової процесу управління ЗЕД підприємства	2	0,06
2	2	Розробка моделі процесу планування ЗЕД підприємства	2	0,06
3	3	Аналіз сучасних моделей планування ЗЕД підприємства	2	0,06
4	5	Складання плану експорту продукції підприємства на рік	4	0,12
5	6	Аналіз плану імпорту продукції підприємства	2	0,06
6	9	Аналіз організаційних структур планування ЗЕД підприємства	2	0,06
7	10	Розробка моделі системи інформаційного забезпечення планування ЗЕД підприємства	3	0,09
		ЗАГАЛОМ	17	0,51

5. Система оцінювання навчання студента (залікові модулі)

№	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Обсяг трудовитрат студента (кредитів)	Форма Контролю знань	Шкала оцінювання знань студента
1	Перший заліковий модуль за змістовними модулями 1,2,3.	36	1,0	Модульний контроль: тестування, усне опитування, реферати, рішення завдань	(1...100)
2	Другий заліковий модуль за змістовними модулями 5,6,7.	36	1,0	Модульний контроль: тестування, усне опитування, реферати, рішення завдань	(1...100)
3	Третій заліковий модуль за змістовними модулями 9,10,11	36	1,0	Модульний контроль: тестування, усне опитування, реферати, рішення завдань	(1...100)
Усього		108	3		(1...100)

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено навчальним планом підготовки фахівців за напрямом 6.030503 «Міжнародна економіка».

7. Види, форми та методи навчання

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота студентів згідно розподілу змістових модулів за видами занять (за годинами та кредитами).

8. Шкала оцінки знань студентів (за кожний заліковий модуль)

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90 – 100
B	Добре	80 – 89
C	Добре	75 – 79
D	Задовільно	67 – 74
E	Задовільно	60 – 66
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1 – 34

Примітка: згідно з наказом МОН України від 30.12.05 р. № 774, підсумкова оцінка Знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів в інтервалі (1...100) балів

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали кафедри з дисципліни, які знаходяться на освітньому порталі ХНАДУ.

Навчально-методичні матеріали (навчальні посібники, навчальні програми, плани семінарських занять, тематика рефератів, матеріали для самостійної роботи студентів, списки рекомендованої літератури), що представлені на кафедрі.

Адреси рекомендованих Internet-сайтів:

<http://www.bank.gov.ua>

<http://www.minfin.gov.ua>

<http://news.finance.ua>

<http://rada.gov.ua>

<http://www.encyclopediaofukraine.com>

<http://www.ukrstat.gov.ua>

10. Література, що рекомендована для самостійної роботи студентів

1. Внешнеэкономическая деятельность: учебное пособие / А. И. Дралин, С. Г. Михнева. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Пенза : Информационно-издательский центр ПГУ, 2006. – 127 с.
2. Покровская, В. В. Организация и регулирование внешнеэкономической деятельности: учебник / В. В. Покровская. – М. : Юристъ, 2002. – 456 с.
3. Прокушев, Е. Ф. Внешнеэкономическая деятельность: учеб.-практич. пособие / Е. Ф. Прокушев. – М. : ИВЦ «Маркетинг Учебник», 1998. – 208 с.
4. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: учебник / под ред. Р. И. Хасбулатова и др. – М. : Международные отношения, 2001. – 544 с.

5. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: учебник для вузов / под ред. Л. Е. Стровского. – М., 2001. – 847 с.
6. Герчикова И. Н. Международное коммерческое дело: учебник / И. Н. Герчикова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 671 с.
7. Дегтярева, О. И. Внешнеэкономическая деятельность: учебное пособие / Дегтярева О. И. [и др.]. – М. : Дело, 1999. – 320 с.
8. Грачев Ю. Н. Внешнеэкономическая деятельность. Организация и техника внешнеторговых операции : учебн.-практ. пособие / Ю. Н. Грачев. – М.: Бизнес-школа «Интел-синтез», 2001. – 592 с.

Узгодження з іншими дисциплінами навчального плану

Дисципліна	Викладач	Підпис

Укладач:
доцент кафедри
міжнародної економіки

Бабич Анатолій Петрович

асистент кафедри
міжнародної економіки

Суска Анастасія Анатоліївна